

DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2308-8834/2020.1.13>

УДК 351

Дурман Микола Олександрович

доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Херсонського національного технічного університету,
кандидат технічних наук, доцент

Тохтарова Ільміра Меметівна

доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Херсонського національного технічного університету,
кандидат наук з державного управління, доцент

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ТА СЕРВІСИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ

Забезпечення ефективності державного управління в розвитку сучасного інформаційного суспільства неможливо досягти без упровадження цифрових технологій у цій галузі. Це повною мірою стосується таких галузей державного управління, як розроблення, реалізація та моніторинг державної регуляторної політики.

Незважаючи на те, що впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій та принципів електронного урядування в діяльність органів державної влади присвячено досить багато досліджень, проте їх застосуванню у формуванні, реалізації та моніторингу регуляторної політики досі не приділяється достатньо уваги. Окремі дослідження в цьому напрямку існують, однак вони стосуються лише конкретних напрямків державної регуляторної політики.

Основна вимога громадян та бізнесу до держави – прозорість (некорупція) та ефективність політики, що регулює діяльність громадян чи бізнесу в певній сфері економіки. Одним зі шляхів досягнення цих цілей є використання сучасних інформаційних технологій та концепції електронного врядування в державному управлінні.

Розроблення концепції електронного урядування також передбачає розроблення та впровадження комунікаційних технологій, цільову специфікацію інформації відповідно до запитів клієнтів, а також розроблення різних зручних для користувачів інформаційних сервісів в Інтернеті.

Електронні ресурси та послуги – це ефективні інструменти, які дозволяють регуляторам формувати, реалізовувати та контролювати державну регуляторну політику в різних сферах економіки більш ефективно та за менших витрат. Крім того це робиться відповідно до принципів державної регуляторної політики, викладених у профільному Законі.

Що стосується суб'єктів господарювання, то використання електронних ресурсів і послуг не лише заощаджує їх час і гроші, але й суттєво зменшує корупційну складову бізнесу та покращує його прозорість.

Для розроблення та впровадження ефективної регуляторної політики на різних рівнях влади потрібно звернути увагу на аналіз і вивчення зарубіжного досвіду використання сучасних електронних ресурсів та послуг у цій сфері державного

управління.

Ключові слова: державна регуляторна політика, принципи державної регуляторної політики, інструменти державної регуляторної політики, електронні ресурси, електронні сервіси, ефективність державної регуляторної політики

Постановка проблеми в загальному вигляді. Стрімкий розвиток і глобальне впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери управління, «цифровізація» промисловості, освіти, медицини, побуту – все це створило умови, коли наше життя наповнене комп'ютерними системами й мережами, програмними продуктами та додатками [1]. Потреба запровадження в діяльність органів публічної влади механізмів, інструментів та елементів електронного урядування ні в кого не викликає сумнівів, й Україна вже має позитивні приклади використання інформаційних технологій (наприклад, у сфері державних закупівель – система ProZorro) [2]. У цих мовах органи державного управління та органи місцевого самоврядування мусять робити стратегічні інвестиції в ІКТ. В іншому разі вони будуть недостатньо готові до нових моделей взаємодії з громадянами та бізнесом, стануть заручниками старих, нестійких у довгостроковій перспективі моделей управління. Занадто повільне запровадження технологічних інновацій у «цифрову» еру взагалі наражає на ризик невиконання завдань і недосягнення цілей державними установами, їх витрати збільшуються, неефективність зростає, вони все більше стають структурами, що не відповідають викликам часу, оскільки, як відомо, архаїчні структури не в змозі побудувати модернові системи, сфери або й країни [3].

Забезпечення ефективності державного управління в сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства не може бути досягнуто без упровадження цифрових технологій у цій сфері [4]. Це повною мірою стосується й такої сфери державного управління, як формування, реалізація та моніторинг державної регуляторної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями проблем інформатизації органів публічної влади та запровадження в їх діяльність електронного урядування займалися О. Нестеренко, К. Вознюк, Н. Драгомирецька, К. Линьов, І. Лопушинський, В. Писаренко, А. Семенченко, С. Чукут та ін. Проблеми формування, упровадження та моніторингу державної регуляторної політики з погляду державного управління досліджувалися в роботах Я. Бережного, Л. Вдовиченко, А. Дегтяра, Я. Жаліло, К. Ляпіної, І. Колупаєвої, В. Ляшенко, Н. Овчара, М. Погрібняка, Л. Попової, В. Юрчишина та інших науковців.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на те, що впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій та принципів електронного урядування в діяльність органів публічної влади присвячено доволі багато досліджень, їх застосуванню для формування, упровадження та моніторингу державної регуляторної політики до сьогодні приділялося не так багато уваги. Певні напрацювання є, проте вони стосуються лише окремих напрямків державної регуляторної політики [5, 6].

Формування цілей статті. Метою статті є аналіз чинних механізмів та інструментів інформаційної підтримки діяльності органів публічної влади та можливість використання електронних ресурсів і сервісів для підвищення ефективності державної регуляторної політики на різних рівнях управління та в різних гілках влади в Україні.

Виклад основного матеріалу. Ураховуючи вдосконалення інформаційно-комунікаційних процесів, орієнтованих на поліпшення якості публічного управління, ці процеси стають одними з основних функціональних наповнень діяльності органів публічної влади. Також критеріями, за якими визначається ефективність державного управління внаслідок застосування цифрових технологій, є: рівень відкритості та доступності діяльності органів державної влади, рівень довіри громадян до

цих органів, ступінь залучення громадськості до ухвалення публічно-владних рішень, рівень корумпованості органів державної влади тощо [7].

Головною вимогою з боку громадян та бізнесу до держави є прозорість (некорупційність) та ефективність політик, що регулюють діяльність громадян чи бізнесу в певній сфері економіки чи господарства. Одними зі шляхів досягнення цих цілей є використання сучасних інформаційних технологій та концепцій електронного урядування в публічному управлінні [8].

Розвиток концепції електронного урядування також передбачає розроблення та запровадження комунікативних технологій, цільову специфікацію інформації відповідно до запитів споживачів, а також розвиток різних призначених для користувача інформаційних сервісів середовища Інтернет [9].

Якщо розглядати застосування ІКТ та електронного урядування для цілей державної регуляторної політики, то тут можна виокремити декілька переваг, що будуть стосуватися як бізнесу, так і громадян. Сюди можна віднести:

- підвищення інформованості суб'єктів господарювання щодо можливих напрямків регулювання;
- участь суб'єктів господарювання у формуванні, впровадженні та моніторингу державної регуляторної політики;
- підвищення інформованості суб'єктів господарювання щодо діяльності інших суб'єктів господарювання;
- покращення бізнес-клімату та зменшення втрат суб'єктів господарювання на відкриття та ведення бізнесу через запровадження швидких та якісних регуляторних процедур;
- підвищення ефективності ведення бізнесу через справедливий доступ до державних і місцевих фінансів через надання органам публічної

влади товарів і послуг, що потрібні їм для проведення своєї власної діяльності;

– зменшення фінансових і часових втрат суб'єктів господарювання при отриманні адміністративних послуг («електронний кабінет», «єдине вікно») тощо.

Розглянемо тепер ці переваги з точки зору запровадження сучасних інформаційних технологій та концепції електронного урядування саме при формуванні, запровадженні та моніторингу державної регуляторної політики. Ці переваги мають відповідати принципам державної регуляторної політики, що прописані в статті 4 «Принципи державної регуляторної політики» Закону України від 11.09.2003 № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [10] (далі – Закон).

1. Підвищення інформованості суб'єктів господарювання щодо можливих напрямків регулювання

Ця перевага відповідає принципу *«передбачуваність»* державної регуляторної політики, а саме: послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності.

Потребу оприлюднення регуляторних рішень та планів їх підготовки прописано в статті 7 «Планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів» Закону: «Регуляторні органи затверджують плани діяльності з підготовки ними проектів регуляторних актів на наступний календарний рік не пізніше 15 грудня поточного року, якщо інше не встановлено законом».

План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів має містити визначення видів і назв проектів, цілей їх ухвалення, строків підготовки проектів, найменування органів та підрозділів, відповідальних за розроблення проектів регуляторних актів.

Затверджені плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, а також зміни до них оприлюднюються у спосіб, передбачений статтею 13 цього Закону, не пізніш як у десятиденний строк після їх затвердження...».

І якщо раніше для цього потрібно було отримувати відповідь через звернення до регуляторних органів, то використання електронних ресурсів, наприклад сайтів відповідних регуляторних органів, дозволяє суб'єктам господарської діяльності швидко отримати доступ до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів. Так, на сайті Херсонської міської ради існує підрозділ «Регуляторна діяльність», де ці плани розміщуються з 2012 року. Там же розміщуються плани відстеження регуляторних актів (з цього ж року).

2. Участь суб'єктів господарювання у формуванні, упровадженні та моніторингу державної регуляторної політики

Ця перевага відповідає принципу ДРП *«прозорість та врахування громадської думки»* – відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень і пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення ухвалених регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

У статті 9 «Оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень і пропозицій» Закону вказується:

«Кожен проект регуляторного акта оприлюднюється з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

Про оприлюднення проекту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій розробник цього проекту повідомляє у спосіб, передбачений статтею 13 цього Закону <...>

Строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження та пропозиції, встановлюється розробником проекту регуляторного акта і не може бути меншим ніж один місяць та більшим ніж три місяці з дня оприлюднення проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу.

Усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Оприлюднення проекту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій не може бути перешкодою для проведення громадських слухань та будь-яких інших форм відкритих обговорень цього проекту регуляторного акта».

Таким чином, під час обговорення проектів регуляторних актів можуть задіюватися всі сили експертного середовища, суб'єктів підприємницької діяльності, громадян чи їх об'єднань, що працюють у сфері відповідного регулювання або для яких ця сфера має суттєвий вплив. Це можуть бути різні форми обговорення, зокрема й громадські слухання. Наприклад, у м. Херсоні громадські слухання проводилися щодо НПА «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Херсона», «Про встановлення вартості проїзду в міському пасажирському транспорті м. Херсона». За результатами громадських слухань було внесено обґрунтовані зміни до «Положення про розрахунок і порядок використання

плати за оренду об'єктів комунальної власності міської територіальної громади».

Загалом на сайті Херсонської міської ради проекти регуляторних актів оприлюднюються з 2009 року, для деяких із них також оприлюднено базові обстеження середовища регулювання до запровадження регуляторного акта, аналіз регуляторного впливу на нього, результати обговорення, звіти про проведення громадських слухань тощо. Усього таким чином оприлюднено проекти 69 нормативно-правових актів, що регулюють багато сфер економічної діяльності та життєдіяльності міста.

3. Підвищення інформованості суб'єктів господарювання щодо діяльності інших суб'єктів господарювання

Така перевага відповідає принципу *«прозорість та врахування громадської думки»*, який розглядався раніше, проте її реалізація відбувається за рахунок запровадження зовсім інших механізмів та інструментів, пов'язаних із використанням сучасних інформаційних технологій, насамперед таких електронних ресурсів, як електронні (інформаційні) реєстри.

Наприклад, використання такого електронного ресурсу, як Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) [11], дозволяє отримати відповідно до статті 11 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» [12] велику кількість інформації про суб'єкта підприємницької діяльності, включаючи історію його реєстрацій (для фізичних-осіб-підприємців), види діяльності за класифікатором видів економічної діяльності, статус СПД (чинний чи знятий з реєстрації), адресу реєстрації, контактні телефони тощо. Це дає змогу підприємцям отримувати або попередньо перевіряти своїх контрагентів.

Усього на сьогодні в Україні діє близько 80 відкритих електронних реєстрів та інформаційних баз даних [13], що охоплюють більшість сфер

господарської та економічної діяльності, а також судової сфери, земельних відносин, судноплавства тощо.

4. Покращення бізнес-клімату та зменшення витрат суб'єктів господарювання на відкриття та ведення бізнесу через запровадження швидких та якісних регуляторних процедур

Ця перевага відповідає принципу ДРП «адекватність» – відповідність форм і рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні наявної проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх альтернатив. Сюди можна віднести, наприклад, процедури отримання ліцензій на ведення окремих видів господарської діяльності. Розглянемо їх докладніше.

У березні 2015 року на зміну Закону України «Про ліцензування окремих видів господарської діяльності» прийшов новий нормативний акт, який майже не відрізняється назвою, але в той же час кардинальним чином змінив процедуру ліцензування [14]. Однією зі змін, яка викликала багато запитань, був перехід до ліцензування в електронному вигляді й отримання ліцензії на паперовому носії тільки за запитом, а потім, на початку 2017 року, – і зовсім скасування бланків ліцензій у друкованому вигляді.

Згідно з новим законом ліцензія – це запис у ЄДР про рішення органу ліцензування з приводу наявності в підприємства права на провадження певного виду господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню. Також у цьому нормативно-правовому акті зазначено, що моментом видання ліцензії є внесення запису до ЄДР про право на його здійснення.

2019 року Кабінет Міністрів затвердив ініційований та розроблений Мінекономрозвитку Порядок, який визначає механізм внесення до Єдиного державного реєстру суб'єктів господарювання (ЄДР) інформації про ліцензії та дозвільні документи, що видаються відповідними органами влади [15]. Це дозволить інтегрувати в Єдиний державний реєстр інформацію з десятків реєстрів різних органів влади і значно спростить пошук інформації та

відомостей про суб'єктів господарювання та їхню діяльність як для органів державної влади, наприклад у наданні адміністративних послуг, а також споживачам в укладанні з ними юридичних договорів. Ухвалення та імплементація Порядку є одним із завершальних етапів переведення ліцензійних і дозвільних процедур із паперової в електронну форму [16].

Таким чином, запровадження процедури отримання ліцензії в електронному вигляді має докінчений вигляд – від подання документів на отримання ліцензії в електронному вигляді (завіреної за допомогою електронних довірчих послуг, що прийшли на зміну електронному цифровому підпису [17]) через оброблення цих документів засобами електронного документообігу і включення запису про право ведення певної господарської діяльності до ЄДР, що теж діє тільки в електронному вигляді.

5. Підвищення ефективності ведення бізнесу через справедливий доступ до державних та місцевих фінансів через надання органам публічної влади товарів і послуг, що необхідні їм для проведення своєї власної діяльності

Ця перевага відповідає принципу ДРП «ефективність» – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально потрібних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Перше, що спадає на думку, – це вже згаданий сайт «ProZorro» [2] – офіційний портал оприлюднення інформації про публічні закупівлі України. Згідно із Законом України «Про публічні закупівлі» [18] цей портал є відкритим ресурсом, який пропонує доступ до всієї інформації з центральної бази даних про електронні тендерні торги, що були оголошені з 31 липня 2016 року.

Державні організації-замовники оприлюднюють тендерні оголошення (а учасники аукціону беруть участь у торгах) за допомогою модулю електронного аукціону, доступ до якого вони отримують, зареєструвавшись

на авторизованих електронних майданчиках. Модуль аукціону відповідає за те, щоб інформація потрапляла до центральної бази даних та оприлюднювалася на порталі й усіх інших майданчиках одночасно.

Дані Єдиної системи електронних закупівель є дозволеними для їх подальшого вільного використання та поширення.

Система «ProZorro» надає не лише можливість отримати прибуток від продажу товарів і послуг державним організаціям, органам місцевого самоврядування, а також підприємствам, установам та організаціям, що створені цими структурами, але й має функції, що прямо чи опосередковано регулюють відносини між суб'єктами господарювання. Це зокрема такі:

- будь-яка людина, представник ЗМІ чи органів контролю можуть бути віртуально присутні на аукціоні закупівлі;
- система завжди зберігає історію редагувань і дає можливість подивитись видалені документи;
- процес вибору переможця зрозумілий та публічний, будь-який учасник торгів у режимі онлайн може подивитись, які компанії брали участь, та подати скаргу;
- система надає повний доступ до комерційних пропозицій усіх учасників та ходу торгів;
- у систему викладається повна інформація про товар, послугу або роботи переможця, включно з укладеним договором;
- мінімальний пакет довідок при поданні пропозиції;
- відомості з відкритих державних реєстрів замовник зобов'язаний перевіряти самостійно;
- немає витрат на логістику та час, пов'язаних із підготовкою та доставлянням паперів, поїздкою та присутністю при розкритті;

З моменту запровадження порталу «ProZorro» укладено в системі публічних закупівель понад 3 мільйони тендерів, а сума зекономлених коштів для держави сягнула позначки 76 млрд. грн. [19]. Ця система повною

мірою використовує всі можливості сучасних інформаційних технологій, адже одночасно може моніторити в режимі онлайн 2,26 млн. закупівель, а загальний бюджет закупівель, оголошених у системі за весь час її існування, уже складає 2,16 трлн. грн. на початок 2019 року [20].

Таким чином, суб'єкти господарювання змогли заробити понад 2 трлн. грн. за конкурентними процедурами, отже, запровадження електронної системи онлайн-закупівель повністю відповідає принципам ДРП.

6. Зменшення фінансових і часових втрат суб'єктів господарювання під час отримання адміністративних послуг («електронний кабінет», «єдине вікно»)

Ця перевага відповідає принципу ДРП «доцільність» – обґрунтована потреба державного регулювання господарських відносин із метою вирішення існуючої проблеми. Цією проблемою є значні часові, людські й фінансові витрати суб'єктів господарювання на отримання адміністративних послуг, таких як надання звіту в податкову, розмитнення імпортованих товарів або отримання ліцензій (про які вже згадувалося вище).

Отримання адміністративних послуг регулюється окремим спеціальним законом – Законом України «Про адміністративні послуги» [21]. Цей Закон окремо не регулює надання адміністративних послуг в електронному вигляді, проте органи влади, що їх надають, за власною ініціативою або за ініціативою активістів переводять їх отримання в електронну форму.

Найбільш відомими є декілька порталів, на яких можна отримати ці послуги:

– Єдиний державний портал адміністративних послуг, на якому сьогодні можна отримати 76 онлайн-послуг, що груповані за 13 тематиками для громадян та 12 тематиками для бізнесу. Крім того, існує перехід на більш як 1000 адмінпослуг, що надаються іншими органами публічної влади по всій території України.

– iGov – портал державних послуг, діяльність якого ґрунтується на волонтерських засадах, проте перебуває він з 2108 року на балансі Дніпропетровської ОДА. На сьогодні бізнес може отримати адміністративні послуги в таких категоріях:

- ліцензії – 240 послуг;
- зовнішньоекономічна діяльність – 3 послуги;
- реєстраційні дані – 167 послуг;
- будівництво, нерухомість, земля – 75 послуг;
- геологія – 14 послуг
- довкілля – 40 послуг;
- електронний суд – 8 послуг;
- культура, мистецтво, релігія – 23 послуги;
- медицина – 27 послуг.

Розвиток сучасних інформаційних технологій показує, що найбільш витребуваними стають адміністративні послуги, що їх можна отримати в електронному вигляді, зокрема й за принципом екстериторіальності [22] (незалежно від місця проживання отримувача адміністративної послуги).

Висновки з даного дослідження. Як бачимо, електронні ресурси та сервіси є дієвими інструментами, що дозволяють регуляторним органам формувати, упроваджувати та проводити моніторинг державної регуляторної політики в різних сферах економіки більш ефективно і з меншими витратами. До того ж це відбувається у повній відповідності з принципами державної регуляторної політики, що визначені у профільному Законі.

Що ж до суб'єктів господарювання, то використання електронних ресурсів і сервісів зменшує не лише їх витрати часу й коштів, але й суттєво зменшує корупційну складову ведення бізнесу і покращує його прозорість.

Перспективи подальших розвідок. Для формування та впровадження ефективної державної регуляторної політики на різних рівнях управління слід приділити увагу аналізу та вивченню зарубіжного досвіду використання

сучасних електронних ресурсів та сервісів саме в цій сфері публічного управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Інформатизація законотворчої, нормотворчої, правозастосовної та правоосвітньої діяльності: посібник. - К.: Парламентське вид-во, 1999. – 199 с.
2. Система публічних закупівель ProZorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/>
3. Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020): Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року: URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення: 25.06.2018).
4. Лопушинський І.П., Ключевський В.І. «Цифровізація» як основа державного управління на шляху трансформації та реформування українського суспільства //Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: електр. наук. фах. вид. Херсонського національного технічного університету / голов. ред. проф. Лопушинський І.П. – 2018. – № 2. URL: <http://www.srbss-nbuv.ua/>
5. Дурман М. О., Дурман О. Л. Застосування інформаційно-аналітичних систем при оцінці регуляторних впливів у сфері державного управління. Актуальні проблеми державного управління, педагогіки і психології. Випуск 1(2). 2010. Херсон, с. 21-23.
6. Дурман М. О., Цегельник Н. Ю. Надання адміністративних послуг в електронному вигляді як один з інструментів дерегуляції. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2014. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2014_2_10
7. Берназюк О. Роль та місце цифрових технологій у сфері публічного управління // Інформаційне право. 2017. №10. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2017/10/35.pdf>
8. «Зелена книга» електронного урядування. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://e-zakon.org/greenbook/documents/ЗЕЛЕНА_КНИГА_90_14.11.2014.pdf
9. Клімушин П.С., Спасібов Д.В. Концепція сервісно орієнтованої держави в контексті модернізації публічного управління. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-2/doc/1/03.pdf>
10. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
11. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Міністерство юстиції України. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
13. Перелік відкритих реєстрів та баз даних України. URL: <https://investment.zoda.gov.ua/uk/perelik-vidkritih-restriv-ta-baz-danih-ukraini>
14. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/222-19>
15. Про затвердження Порядку внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про ліцензування виду господарської діяльності, документи дозвільного характеру : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2019 № 47. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/47-2019-%D0%BF>

16. Єдиний державний реєстр суб'єктів господарювання доповняють інформацією про ліцензії та інші дозвільні документи. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yedinij-derzhavnij-reyestr-subyektiv-gospodaryuvannya-dopovnyat-informaciyeyu-pro-licenziyi-ta-inshi-dozvilni-dokumenti>

17. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2155-19>

18. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

19. Прес-реліз Української універсальної біржі. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2659328-prozorro-vstanovila-rekord-zekonomlenih-kostiv-76-milardiv.html>

20. Успіхи України в сфері публічних закупівель. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.facebook.com/mineconomdev/posts/2264713166919652/>

21. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5203-17>

22. Деякі питання реалізації пілотного проекту із запровадження принципу екстериторіальності погодження проектів землеустрою щодо відведення земельної ділянки територіальними органами Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру / Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 р. № 580. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-2016-п>

ANNOTATION

Durman Mykola. Associate Professor of the Department of Public Administration and Local Self-Government Kherson National Technical University, Candidate of Technical Sciences, Associate Professor

Tohtarova Ilmira. Associate Professor of the Department of Public Administration and Local Self-Government Kherson National Technical University, Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor

ELECTRONIC SERVICES AND RESOURCES AS TOOLS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF THE STATE REGULATORY POLICY

Ensuring the efficiency of public administration in the development of modern information society can not be achieved without the introduction of digital technology in this field. This fully applies to such areas of public administration as the formulation, implementation and monitoring of state regulatory policy.

Despite the fact that the introduction of information and communication technologies and principles of e-government in the activities of public authorities devoted quite a lot of research and their application for the formation, implementation and monitoring of regulatory policy is still not paid much attention. There are some developments, however, they relate only to specific areas of state regulatory policy.

The purpose of the article is to analyze the current mechanisms and instruments of information support for the activities of public authorities and the possibility of using electronic resources and services to improve the effectiveness of state regulatory policy at different levels of government and in different branches of government in Ukraine.

The main requirement of citizens and business to the state is transparency (non-corruption) and the effectiveness of policies that regulate the activity of citizens or business in a particular sphere of economy or economy. One of the ways to achieve these goals is to use modern information technology and the concept of e-governance in public administration.

The development of the e-Government concept also involves the development and implementation of communications technologies, targeted specification of information according to customer requests, and the development of various user-friendly information services on the Internet.

Considering the use of information technology and e-governance for the purposes of state regulatory policy, there are several benefits that can be addressed to businesses and citizens alike. These include:

- raising awareness of business entities about possible areas of regulation;
- participation of economic entities in the formulation, implementation and monitoring of the state regulatory policy;
- raising awareness of other entities about the activities of other entities;

- improving the business climate and reducing the loss of business entities by starting and operating fast and quality regulatory procedures;
- improving the efficiency of doing business through fair access to public and local finances by providing the public authorities with the goods and services they need to carry out their own activities;
- reduction of financial and time losses of business entities when receiving administrative services ("e-cabinet", "single window") and more.

Electronic resources and services are effective tools that allow regulators to formulate, implement and monitor state regulatory policies in various areas of the economy more efficiently and at less cost. In addition, this is done in full compliance with the principles of state regulatory policy set out in the profile Law.

As for business entities, the use of electronic resources and services not only reduces their time and money, but also significantly reduces the corruption component of business and improves its transparency.

For the development and implementation of effective regulatory policy at different levels of government need to pay attention to the analysis and study of foreign experience of using modern electronic resources and services in this sphere of public administration.

Key words: state regulatory policy, principles of state regulatory policy, instruments of state regulatory policy, electronic resources, electronic services, effectiveness of state regulatory policy.

References:

1. Informatyzatsiya zakonotvorchoyi, normotvorchoyi, pravozastosovnoyi ta pravoosvitn'oyi diyal'nosti: posibnyk. - K.: Parlament-s'ke vyd-vo, 1999. – 199 s.
2. Systema publichnykh zakupivel' ProZorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/>

3. Tsyfrova adzhenda Ukrainy – 2020 («Tsyfrovyu poriadok dennyy» – 2020): Kontseptual'ni zasady (versiya 1.0). Pershocherhovi sfery, initsiatyvy, proekty «tsyfrovizatsiyi» Ukrainy do 2020 roku: URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (data zvernennya: 25.06.2018).
4. Lopushyns'kyi I.P., Klyutsevs'kyi V.I. «Tsyfrovizatsiya» yak osnova derzhavnoho upravlinnya na shlyakhu transformatsiyi ta reformuvannya ukrayins'koho suspil'stva //Teoriya ta praktyka derzhavnoho upravlinnya i mistsevoho samovryaduvannya: elektr. nauk. fakh. vyd. Khersons'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu / holov. red. prof. Lopushyns'kyi I.P. – 2018. – № 2. URL: <http://www.srbss-nbuu.ua/>
5. Durman M. O., Durman O. L. Zastosuvannya informatsiyno-analitychnykh system pry otsyntsi rehulyatornykh vplyviv u sferi derzhavnoho upravlinnya. Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnya, pedahohiky i psykholohiyi. Vypusk 1(2). 2010. Kherson, s. 21-23.
6. Durman M. O., Tsel'nyk N. YU. Nadannya administratyvnykh posluh v elektronnomu vyhlyadi yak odyin z instrumentiv derehulyatsiyi. Teoriya ta praktyka derzhavnoho upravlinnya i mistsevoho samovryaduvannya. 2014. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2014_2_10
7. Bernazyuk O. Rol' ta mistse tsyfrovnykh tekhnolohiy u sferi publichnoho upravlinnya // Informatsiyne pravo. 2017. №10. [Elektr. resurs]. – Rezhym dostupu: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/10/35.pdf>
8. «Zelena knyha» elektronnoho uryaduvannya. [Elektr. resurs]. – Rezhym dostupu: http://e-zakon.org/greenbook/documents/ZELENA_KNYHA_90_14.11.2014.pdf
9. Klimushyn P.S., Spasibov D.V. Kontseptsiya servisno oriyentovanoi derzhavy v konteksti modernizatsiyi publichnoho upravlinnya. [Elektr. resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-2/doc/1/03.pdf>

10. Pro zasady derzhavnoyi rehulyatornoyi polityky u sferi hospodars'koyi diyal'nosti: Zakon Ukrainy vid 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>

11. Yedynyy derzhavnyy reyestr yurydychnykh osib, fizychnykh osib-pidpnyemtsiv ta hromads'kykh formuvan'. Ministerstvo yustytitsiyi Ukrainy. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>

12. Pro derzhavnu reyestratsiyu yurydychnykh osib, fizychnykh osib-pidpnyemtsiv ta hromads'kykh formuvan'. Zakon Ukrainy vid 15.05.2003 № 755-IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

13. Perelik vidkrytykh reyestriv ta baz danykh Ukrainy. URL: <https://investment.zoda.gov.ua/uk/perelik-vidkritih-restriv-ta-baz-danih-ukraini>

14. Pro litsenzuvannya vydiv hospodars'koyi diyal'nosti : Zakon Ukrainy vid 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/222-19>

15. Pro zatverdzhennya Poryadku vnesennya do Yedynoho derzhavnoho reyestru yurydychnykh osib, fizychnykh osib - pidpnyemtsiv ta hromads'kykh formuvan' vidomostey pro litsenzuvannya vydu hospodars'koyi diyal'nosti, dokumenty dozvil'noho kharakteru : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.01.2019 № 47. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/47-2019-%D0%BF>

16. Yedynyy derzhavnyy reyestr sub'yektiv hospodaryuvannya dopovnyat' informatsiyeyu pro litsenziyi ta inshi dozvil'ni dokumenty. Uryadovyy portal. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yediniy-derzhavnij-reyestr-subyektiv-gospodaryuvannya-dopovnyat-informatsiyeyu-pro-licenziyi-ta-inshi-dozvilni-dokumenti>

17. Pro elektronni dovirchi posluhy : Zakon Ukrainy vid 05.10.2017 r. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2155-19>

18. Pro publichni zakupivli : Zakon Ukrainy vid 25 hrudnya 2015 roku № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

19. Pres-reliz Ukrayins'koyi universal'noyi birzhi. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2659328-prozorro-vstanovila-rekord-zekonomlenih-kostiv-76-milardiv.html>

20. Uspikhy Ukrayiny v sferi publichnykh zakupivel'. Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta sil's'koho hospodarstva Ukrayiny. URL: <https://www.facebook.com/mineconomdev/posts/2264713166919652/>

21. Pro administratyvni posluhy : Zakon Ukrayiny vid 06.09.2012 r. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5203-17>

22. Deyaki pytannya realizatsiyi pilotnoho proektu iz zaprovadzhennya pryntsypu eksterytorial'nosti pohodzhennya proektiv zemleustroyu shchodo vidvedennya zemel'noyi dilyanky terytorial'nymy orhanamy Derzhavnoyi sluzhby z pytan' heodeziyi, kartohrafiyi ta kadastru / Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 31 serpnya 2016 r. № 580. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-2016-p>